Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3182

Vragen van het lid **Ypma** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat 38 kinderen onwettig in een gesloten inrichting zitten* (ingezonden 30 mei 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 18 juli 2016).

Vraag 1
Hebt u kennisgenomen van het artikel «38 kinderen onwettig in gesloten inrichting»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Kunt u aangeven hoeveel kinderen in Nederland op dit moment zonder de verplichte uitspraak van de rechterlijke macht in een gesloten inrichting verblijven en welke instellingen dit zijn?

Antwoord 2
Dat is mij nog niet bekend. Zie ook het antwoord op vraag 3.

Vraag 3
Was u op de hoogte van het feit dat diverse vrijheidsbeperkende maatregelen zoals dwangmedicatie en fixatie bij agressie kunnen worden ingezet door de groepsleiders als zij dat nodig achtten? Kunt u aangeven bij hoeveel kinderen die onwettig in gesloten inrichtingen zijn geplaatst deze maatregelen worden ingezet?

Antwoord 3
Het was mij bekend dat groepsleiders vrijheidsbeperkende maatregelen toepassen. Dit mogen zij echter alleen doen met een machtiging van de rechter, of als zich noodsituaties voordoen. Omdat bleek dat de instellingen op verschillende manieren omgaan met het plaatsen van jeugdigen zonder een rechtelijke machtiging in een locatie voor gesloten jeugdhulp en verschilden van inzicht over hoe in de praktijk vervolgens verantwoorde

[1] http://www.nrc.nl/next/2016/05/26/38-kinderen-onwettig-in-gesloten-inrichting-1622209

ah-tk-20152016-3182
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2016

jeugdhulp kan worden verleend, heeft de Inspectie de situaties bij de instellingen nader geïnventariseerd. Deze inventarisatie heeft de Inspectie onder andere meer zicht geven op het aantal jongeren dat zonder machtiging is geplaatst in een instelling voor gesloten jeugdhulp.
Zie voorts het antwoord op vraag 6.

Vraag 4 en 5
Vindt u het verantwoord dat deze groep kinderen blootgesteld wordt aan vrijheidsbeperkende maatregelen? Zo ja, waarom? Zo neen, waarom niet?
Hoe beoordeeld u de situatie dat de kinderen, ondanks hun verstandelijke beperking, geen advocaat hebben die hen kan bijstaat?
Kunt u uiteenzetten waarom er bij kinderen die onwettig geplaatst zijn voorbij gegaan is aan het belang van het kind, er geen gedragswetenschappers worden ingeschakeld en wat de psychologische effecten van de behandeling en vrijheidsbeperkende maatregelen zijn op de kinderen?

Antwoord 4 en 5
In het rapport dat in het antwoord op vraag 3 is aangekondigd, zal de Inspectie jeugdzorg ingaan op de vraag of er sprake is van verantwoorde jeugdhulp. Daarbij betrekt de Inspectie ook het feit dat het om jeugdigen kan gaan met een licht verstandelijke beperking.

Vraag 6
Waarom kiest u ervoor om deze groep kinderen in deze onethische en onwettelijke situatie te laten verblijven? Deelt u de mening dat het belang van het kind voorop moet staan en de wet opgevolgd moet worden? Zo ja, welke concrete stappen bent u voornemens te zetten om de situatie van deze kinderen zo spoedig mogelijk te veranderen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6
Ik deel de mening dat het belang van het kind voorop moet staan en dat de wet nageleefd moet worden. Gedwongen jeugdhulp behoeft altijd een juridische grondslag. De rechtspositie dient gewaarborgd te zijn en er moet sprake zijn van verantwoorde hulp. Omdat bleek dat de instellingen op verschillende manieren omgaan met het plaatsen van jeugdigen zonder een rechtelijke machtiging in een locatie voor gesloten jeugdhulp en verschilden van inzicht over hoe in de praktijk vervolgens verantwoorde jeugdhulp kan worden verleend, is afgesproken dat alle instellingen voor gesloten jeugdhulp de Inspectie zouden informeren over hoe zij omgaan met het plaatsen van jeugdigen zonder machtiging in hun instelling. Medio december 2015 hebben alle instellingen de gevraagde informatie aan de Inspectie gezonden.
Gebleken is dat er veel variaties bestaan in de wijze waarop gedwongen jeugdhulp met verblijf plaats vindt. De variaties betreffen de vormen van jeugdhulp, de juridische grondslag, het gebruik van de accommodaties, de mate van geslotenheid en het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. In januari 2016 heeft de Inspectie aanvullend onderzoek gedaan bij vier accommodaties.
Op basis van deze inventarisatie heeft de Inspectie sindsdien gewerkt aan een beoordelingskader op grond waarvan de Inspectie de feitelijke situatie bij alle instellingen kan beoordelen. Vervolgens heeft de Inspectie de conceptbeoordelingen van alle instellingen voor hoor en wederhoor aan de instellingen voorgelegd. Dat is de gebruikelijke werkwijze als de Inspectie de instellingen toetst. Het overgrote deel van de betreffende instellingen voldoet aan dit beoordelingskader; de overige instellingen zullen op korte termijn aan dit kader gaan voldoen. De Inspectie is nu in overleg met de instellingen die hun werkwijze zullen moeten aanpassen, over hoe dit op een zorgvuldige wijze – in het belang van de betreffende kinderen – uitgevoerd kan worden.
Zoals besproken in het AO van 30 juni 2016, verwacht ik eindrapport van de Inspectie binnen enkele weken te ontvangen. Vervolgens zal ik het zo spoedig mogelijk naar uw Kamer sturen, inclusief de consequenties voor de instellingen.